

Vergaderjaar 2003–2004

26 631

Modernisering AWBZ

Nr. 62

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 10 november 2003

In uw brief van 10 oktober jl. (kenmerk VWS/03/53/LD) vraagt u mij, onder verwijzing naar mijn brieven van 3 (kamerstuk 28 348, nr. 9) en 4 september (kamerstuk 28 348, nr. 10) inzake de Wvg en mijn brief van 15 september (kamerstuk 26 631, nr. 56) inzake de toekomst van de AWBZ, het tijdpad te schetsen van de daarin aangekondigde beleidsvoornemens, alsmede aan te geven wat er in afwachting van deze voornemens met de Wvg zal geschieden. Tevens is er een aantal onderwerpen die in het algemeen overleg van 25 juni jl. aan de orde zijn geweest en waarvan ik u hierbij de stand van zaken wil melden. Naar aanleiding hiervan bericht ik u in deze verzamelbrief het volgende.

Ik onderscheid een aantal hoofdtrajecten voor de komende periode.

Groot project modernisering AWBZ

Dat is allereerst het «groot project modernisering AWBZ» waarover u periodiek een voortgangsrapportage ontvangt. Met de invoering per 1 april 2003 van de amvb waarin de aanspraken in zorgfuncties in plaats van zorginstellingen zijn gedefinieerd is de omslag van aanbod- in vraagsturing verankerd. In samenhang daarmee is de AWBZ brede pgb regeling op diezelfde datum ingevoerd. Voor zorgaanbieders is de mogelijkheid gecreëerd AWBZ breed zorg te leveren. Daarmee is het project in een stadium gekomen waarbij het vooral om implementatie gaat. In de komende periode concentreert de besluitvorming zich op de uitwerking van twee onderwerpen:

- de invoering van de functiegerichte bekostiging, voor de extramurale zorg voorzien in 2005 (besluitvorming in 2003 en proefdraaien in 2004) en voor de intramurale zorg voorzien in 2006 (besluitvorming in 2004 en proefdraaien in 2005).

- De invoering van de AWBZ-brede Zorgregistratie (AZR) fase 3.

De volgende voortgangsrapportage groot project in februari 2004 zal naast het verslag over de tweede helft van 2003 de jaarlijkse externe audit

bevatten. De voortgangsrapportages groot project zullen zich gegeven de ontwikkelingen richten op de hiervoor genoemde onderwerpen.

Centralisatie van de RIO's

Op 22 september 2003 heeft de commissie Buurmeijer advies uitgebracht over de positionering van de regionale indicatieorganen. In grote lijnen adviseert de commissie om de aansturing van de RIO's te centraliseren. Ik neem dit advies over. Voor een uitgebreide onderbouwing van zowel het advies als mijn reactie daarop verwijs ik naar de brief die ik u heb verstuurd op 7 november jl. (DBO-CB-U-2419392) waarin ik uitvoeriger inga op het advies van de commissie Buurmeijer.

Houdbare AWBZ

In mijn brief van 15 september 2003 (DBO-U-2412236) over stappen naar een toegankelijke, betaalbare, solidaire en doelmatige AWBZ schets ik de visie van het kabinet op de toekomst van de AWBZ. De koers die het kabinet kiest, is die van een houdbare AWBZ en een betere organisatie van de maatschappelijke dienstverlening. Hiervoor is het noodzakelijk om op basis van een scherpere verantwoordelijkheidsverdeling stappen te zetten om de toestroom naar de AWBZ te beperken onder gelijktijdige versterking van de gemeentelijke verantwoordelijkheid en bevoegdheden. Doelstelling is een AWBZ die het recht op zorg volledig honoreert, op korte termijn beheersbaar is en op de lange termijn betaalbaar, solidair en doelmatig blijft.

Tijdens het algemeen overleg van 13 november hebben we daar een eerste gedachtewisseling over. In maart 2004 ontvangt u een brief van het kabinet waarin in ieder geval is aangegeven:

- wat de reikwijdte van de AWBZ respectievelijk de Wet Maatschappelijke Zorg wordt;
- wat in samenhang daarmee de omvang van de verschuiving in financiële geldstromen is;
- hoe de inhoudelijke contouren van de wet op de maatschappelijke zorg er uit zien;
- wat het verdere tijdpad van implementatie is.

Wet maatschappelijke zorg en Wvg

Naast de AWBZ zijn aanvullende voorzieningen nodig die het beste op lokaal niveau kunnen worden georganiseerd. Gemeenten gaan immers over de samenhang met wonen, mobiliteit en welzijn. Het Kabinet wil daarom een wettelijke grondslag voor een stelsel, waarin de huidige verantwoordelijkheid voor de Wvg en de Welzijnswet alsmede de verantwoordelijkheid voor een vangnet voor de niet medisch georiënteerde zaken samenkomen: de Wet maatschappelijke zorg.

Het tijdpad van de Wet maatschappelijke zorg ziet er als volgt uit:

- Maart 2004 komt het kabinet met concrete voorstellen over de nieuwe verantwoordelijkheidsverdeling van de AWBZ en de contouren van de Wet op de maatschappelijke zorg (zoals hierboven reeds is aangegeven).
- Najaar 2004 komt het ontwerp van de Wet op de maatschappelijke zorg gereed.
- Invoering van de Wet op de maatschappelijke zorg is voorzien in 2006.

Met betrekking tot de Wet voorzieningen gehandicapten loopt op dit moment de monitor naar de uitvoering van het protocol door gemeenten. De resultaten van deze monitor worden in december van dit jaar verwacht

en worden meegenomen bij de gedachtevorming rond de invulling van de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van gemeenten in de Wet op de maatschappelijke zorg. In de voor het voorjaar 2004 toegezegde brief zal dit een belangrijk onderdeel vormen en zal eveneens worden ingegaan op wat dit betekent voor de huidige Wvg en het protocol.

Tot slot wil ik nog het volgende opmerken. In de beleidsagenda in de begroting van VWS voor 2004 heb ik aangegeven dat ik u in november 2003 een Landelijk Beleidskader Welzijn zou doen toekomen. Nu ik – zoals ik hierboven heb geschetst – bezig ben met de voorbereidingen voor de Wet maatschappelijke zorg waarin in principe ook de Welzijnswet wordt geïntegreerd, acht ik het nu niet opportuun u een afzonderlijk Landelijk Beleidskader Welzijn toe te zenden. Conform het hierboven geschetste tijdspad, zal ik u in de brief over de toekomst van de AWBZ en de Wet maatschappelijke zorg tevens informeren over mijn visie op welzijn.

Enkele actuele onderwerpen

Naast deze grote thema's speelt een aantal «losse» onderdelen in het kader van de toepassing en uitvoering van de AWBZ die de politieke aandacht hebben.

Partneropname (motie Vietsch cs.):

Tijdens het AO Modernisering AWBZ dat uw Kamer hield op 25 juni 2003 is uitgebreid stilgestaan bij de mogelijkheid voor niet-geïndiceerde echtgenoten mee opgenomen te worden met hun geïndiceerde partners. Aanleiding daarvoor vormde een voortgangsbericht inzake de regeling die Arcares en Zorgverzekeraars Nederland aan het voorbereiden waren voor een betaalbaar gezamenlijk verblijf. Aansluitend aan dat AO is tijdens het VAO op 26 juni 2003 door mevrouw Vietsch een motie ingediend waarin de regering wordt verzocht zorg te dragen voor het niet-gedwongen verhuizen van achtergebleven niet-geïndiceerde echtgenoten. Deze motie is vervolgens kamerbreed aangenomen.

Thans kan ik u berichten dat het kabinet heeft besloten uitvoering te geven aan de motie Vietsch. In verband daarmee heeft het kabinet besloten te bevorderen dat het Besluit zorgaanpak AWBZ wordt gewijzigd opdat niet-geïndiceerde echtgenoten aanspraak krijgen op verblijf samen met hun geïndiceerde partners als ook op voortgezet verblijf na overlijden of vertrek van hun partner. Het ontwerpbesluit is aan Hare Majesteit de Koningin gestuurd ten behoeve van advies door de Raad van State.

Budgetten pgb

Gevraagd is naar het percentage waarmee de budgetten voor het pgb vanaf 1 januari 2004 worden verhoogd. De budgetten van instellingen en de pgb's worden zoals gebruikelijk per januari 2004 aangepast aan de gestegen lonen en prijzen. Omdat de definitieve verhoging wordt bepaald aan de hand van het Centraal Economisch Plan van het lopende jaar (in dit geval 2004) wordt bij de voorcalculatie een behoedzaamheidsmarge in acht genomen. Zo wordt voorkomen dat instellingen bij de nacalculatie geld moeten terugbetalen. Dit jaar bood de Macro Economische Verkenning 2004 van het Centraal Planbureau geen goede raming voor een nominale ontwikkeling 2004, omdat daarin de loonmatiging zoals afgesproken in het Sociaal Akkoord niet kon worden meegenomen. Rekening houdend met dit akkoord en de vereiste behoedzaamheid is het voorcalculatiepercentage voor 2004 vastgesteld op 0%. Dit geldt voor

zowel de instellingen als de pgb's. Dat betekent dus dat de PGB budgetten per 1 januari niet worden verhoogd.

Kwijtschelden eigen bijdrage: motie-Kant

Tot slot informeer ik u over de stand van zaken naar aanleiding van de motie Kant (TK, 2002/2003, 26 631, nr.30). Die gaat over de vraag of het kwijtschelden van de eigen bijdrage kan worden uitgevoerd op basis van de beschikbare gegevens van de zogenoemde ouderdomsanalyse. In het algemeen overleg van 25 juni jl. over de modernisering van de AWBZ heb ik u toegezegd daar in het najaar op terug te komen.

In mijn brief van 16 juni 2003 (Kamerstukken II, 2002/03, 26 631, nr. 48) heb ik u reeds meegedeeld dat deze ouderdomsanalyse nodig is om na te gaan in hoeveel gevallen de eigen bijdrage thuiszorg zou worden kwijtgescholden bij het hanteren van een bepaalde termijn en wat daarvan dan de financiële consequenties zouden zijn. Het automatiseringssysteem van het Centraal Administratiekantoor AWBZ voor het vaststellen van de eigen bijdrage thuiszorg, maakte een dergelijke ouderdomsanalyse nog niet mogelijk. Afgelopen zomer is het automatiseringssysteem van het CAK echter aangepast zodat in het vervolg wel een ouderdomsanalyse kan worden uitgevoerd. Deze ouderdomsanalyse kijkt echter niet terug. Daarom is het niet mogelijk om uitspraken te doen over oude gevallen. De ouderdomsanalyse is bedoeld om inzicht te verschaffen in de doorlooptijden bij de vaststelling en facturering van de eigen bijdragen thuiszorg.

In voorjaar 2004 zijn wel voldoende gegevens beschikbaar die inzicht geven in de doorlooptijden. Het kabinet kan dan een weloverwogen besluit nemen over het al dan niet uitvoeren van de motie-Kant.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
C. I. J. M. Ross-van Dorp